

پیروان هیچ مذهبی به اندازه مسیحیان در انتشار کیش خود اصرار نورزیده اند. ورود مسیحیت به هر نقطه از نقاط جهان خود داستانی است مفصل و اغلب اوقات شیرین و جذاب. چون منظور اصلی ما در این رساله بحث در علل انحطاط مسیحیت است در مشرق زمین بطور اعم و در کشور ایران بطور اخص، فرصت بحث مفصل در چگونگی تشکیلات و پیشرفت‌های کلیسا در ادوار مختلفه تاریخی نخواهیم داشت. کسانی که مایلند در این باب به فارسی مطالعاتی نمایند ممکن است به دو کتاب زیر رجوع فرمایند: «ایران در زمان ساسانیان» بقلم پروفیسور آرتور کریستن سن ترجمه رشید یاسمی و «تاریخ کلیسای قدیم درامپراطوری روم و ایران- قسمت دوم» تألیف و- م میلر. مأخذ عمده این رساله کتابی است بنام «خسوف مسیحیت در آسیا از زمان محمد تا قرن چهاردهم میلادی» بقلم ال-ئی- براون که به سال 1933 میلادی در چاپخانه دانشگاه کیمبریج بزیورطبع آراسته گردیده است. (1) در طی رساله نقل و قول‌هایی با ذکر مأخذ از کتب مختلفه شده است که اغلب از آن نقل و قول‌ها ترجمه از ترجمه انگلیسی آن متون اصلی است که در کتاب براون آمده است و اگر نه اینجانب را دسترسی به آن متون نبوده است. سنواتی که در این کتاب آمده همه از روی تاریخ میلادی است. علت اصرار و کوشش‌های طاقت فرسای مسیحیان در انتشار مسیحیت و قبولانیدن عقیده خود به دیگران از قرن اول مسیحیت تا به امروز حکمی است که آنها از خداوند خود عیسی دارند که فرمود: «رفته همه امت‌ها را شاگرد سازید و ایشان را به اسم پدر و پسر و روح القدس تعمید دهید و ایشان را تعلیم دهید که همه اموری را که بشما حکم کرده‌ام حفظ کنند و اینک من هر روزه تا انقضای عالم همراه شما می‌باشم.» (2)

به پیروی از این فرمان از همان روزهای اول بعد از ناپدید شدن مسیح و صعود وی به آسمان پیروان او که عده کمی بودند به اطراف رفته پیغام خود را به مردم می‌رسانند و از جمله ممالکی که در تحت نفوذ این مژده آسمانی قرار گرفت کشور ما ایران بود. نظر به اینکه کشور کهن سال ایران پستی و بلندی‌های زیادی به خود دیده و تلخی و شیرینی‌های دوران چشیده و هر زمان حدودش به جایی رسیده ما در این رساله بحث خود را به دوره‌های تاریخی تقسیم می‌نماییم. اما کار ما صحبت درباره اوضاع و احوال اجتماعی- وضعیت سیاسی و حدود جغرافیایی و غیره نیست بلکه ذکر مختصری از وضعیت کلیسا در هر دوره و بیشتر گوش‌زد کردن علل ضعف مسیحیت در هر زمان که بالاخره منجر به انحطاط عمومی آن دین در مشرق زمین گردید می‌باشد. دعا و آرزوی قلبی ما این است که کلیساهای نورسته کنونی از گذشته پند گرفته دچار آن خطاها و اشتباهات نگردند تا این که ملکوت خدا در این سرزمین تاریخی پیشرفت کرده و پا برجا و ثابت و مستقر گردد و نیز مانند زمان قدیم به بشارت ملکوت در ممالک دیگر بپردازند.

دعا

«ای خدای رحیم که در هنگامی که پسر خود را در این جهان فرستادی مجوسی چند از مشرق زمین را به تشریف حضور آن مولود مبارک سرافراز فرمودی؛ ببخش که ما ایرانیان این قرن هم وارث، ارث مقدس اجداد خود شویم و نزد او سجده نماییم که با تو و روح القدس زنده است و سلطنت می‌کند خدای واحد تا ابدالابد- آمین»

توضیحات:

(1)- The Eclipse of Christianity in Asia From the Time of Muhammad till the Fourteenth

Century by:L.E.Browne

(2)- انجیل متی باب 28 آیات 19-20